

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ประชากรในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำนวน 2,645 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี เขต 1, เขต 2, เขต 3, สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดระยอง เขต 1, เขต 2, สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เขต 1, เขต 2, สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดตราด, สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1, เขต 2, สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เขต 1, เขต 2, สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำนวน 335 คน โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งชั้น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทสถานศึกษาในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง													
	ภาคใต้	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	รวม	ภาคใต้				ภาคเหนือ		รวม			
							ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา				
ชลบุรี	488	22	78	2	62	27	18	697	50	4	10	2	10	5	3	84
ระยอง	210	19	46	1	25	3	5	309	20	4	5	1	5	1	1	37
จันทบุรี	188	22	46	1	9	10	3	279	20	4	5	1	2	2	1	35
ตราด	118	5	27	1	5	1	0	157	15	1	5	1	1	1	0	24
ฉะเชิงเทรา	313	25	85	2	14	10	5	454	30	5	10	2	2	2	1	52
ปราจีนบุรี	250	25	59	2	9	11	4	360	25	5	10	2	2	2	1	47
สระแก้ว	280	30	66	2	7	3	1	389	35	6	10	2	1	1	1	56
รวม	1,847	148	407	11	131	65	36	2,645	195	29	55	11	23	14	8	335

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ ประสบการณ์ทำงาน วุฒิทางการศึกษา ประเภทสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 อันดับ (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนนของช่วงนำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาทฤษฎีและจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามแนวคิดของ สต็อกคิลล์ (Stogdill, 1970) สุมะธี จันทร์หอม (2538) และ จำลอง นักพื่อน (2543) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารจากเอกสารและตำราต่าง ๆ และจากผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

3.1 ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชา

บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

- 3.2 ดร.สมศักดิ์ ถิลา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.3 นายสมคิด ศิริศรี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี
- 3.4 นายสมพงษ์ ชินสร้อย ศึกษาพิเศษศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี
- 3.5 นายกลินศิษฐ์ เงินนา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตการศึกษา 3 จำนวน 35 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .27-.79

6. นำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .96

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเขตตรวจราชการที่ 3 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 335 ฉบับ ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเขตตรวจราชการที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์ ตามที่อยู่ของผู้วิจัยที่ได้เจ้าหน้าที่ของและติดแสตมป์ไว้พร้อมแล้วภายในเวลาที่กำหนด
3. ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนดไว้ ได้ติดตามเก็บและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนเป็น จำนวน 335 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละร้อยของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows แล้วเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 อยู่ในระดับน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t -test)
3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t -test)
4. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t -test)
5. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำแนกตามประเภทสถานศึกษา ภาครัฐกับเอกชน สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t -test)
6. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำแนกตามประเภทสถานศึกษาภาครัฐ สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)
7. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 3 จำแนกตามประเภทสถานศึกษาภาคเอกชน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

(One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman-Keuls Method)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University